

Slutrapport

Projektitel	Sagsnummer
Den Grønne Korridor Skjern - Vandhaverne	02-2014-1915

Målopfylde

- Rent fysisk er alle planlagte anlægsarbejder i Den Grønne Korridor Skjern, inklusive Vandhaverne, gennemført som forudsat i ansøgningen. Der har været justeringer undervejs, som løbende er aftalt med Nordea-fonden.
- Fokuspunkterne i ansøgningen er opfyldt gennem det samlede projekt og nogle af disse fokuspunkter vil omtales i det efterfølgende.
- Borgerinddragelse har været et vigtigt parameter og har ikke alene været et tema i starten af projektet, men er med succes praktiseret gennem hele projektføreløbet.
- Samskabelse har været en rød tråd i Den Grønne Korridor Skjern, og det er lykket at involvere såvel borgere, foreninger, skoler, virksomheder og Ringkøbing-Skjern Kommune på bedste vis.
- Projektet er gennemført inden for den til rådighed værende økonomiske ramme.
- Det er lykket at initiere en lokal regnvandsløsning i form af "Skyggehusedæmningen" som Ringkøbing-Skjern Kommune, foranlediget af forslag fra DGKS, har etableret opstrøms Kirkeåen. Denne dæmning har allerede vist sit værd.
- Skjerns skoler har taget Den Grønne Korridor til sig og har bidraget dels ved at engagere eleverne i projektudvikling og beplantninger, dels ved at supplere med elevrettede informations- og læringstavler i to byrum. Korridoren bruges aktivt til udeundervisning og bevægelse.
- Konneksen til den eksisterende Skjern Ådal og den evt. kommende Skjern Å Nationalpark holdes varm og er etableret, hvorved de grønne områder i Skjern flyder sammen til en helhed. Sammenhængende stisystemer fra Den Grønne Korridor til nabobyen Tarm gennem Skjernådalen er i proces.
- På i alt tre arealer gennem korridoren græsser kvæg, heste og får til stor glæde for publikum. Borgere kan "købe" en andel i kogræsserlauget.
- Det var opstillet som mål at skabe rammer for "Det gode liv i byen", og det må siges at være opfyldt på flere måder. Rent fysisk færdes og opholder der sig dagligt rigtig mange mennesker i alle 5-6 byrum. Mentalt har Den grønne Korridor mejslet sig ind i Skjern-borgernes bevidst som "deres" fælles rum, en fælles stolthed.
- Skjern Udviklingsforum, der står som tovholder til hele projektet har i projektføreløbet oplevet betydelig medlemstilgang og støtte, så meget at der er kræfter til at kaste sig over andre små og også store projekter, blandt andre Gentænk Skjern og Remisen i Skjern.

Impact

- Det var forudsætningen i ansøgningen, at *det gode liv i byen* skulle understøttes af projektets tiltag og forankres i lokale fællesskaber, hvilket er lykket i stor udstrækning.
- Ringkøbing-Skjern Kommune har stort fokus på samskabelse med borgere og virksomheder og projektet Den Grønne Korridor Skjern er ved flere lejligheder fremhævet som *state of the art* inden for samskabelse og frivillig involvering i kommunen.
- Interessen udefra har været stor og det er indtil videre blevet til mange henvendelser med efterfølgende rundvisninger i Den Grønne Korridor Skjern.
- Daværende innovationsminister Sophie Løhde besøgte projektet i 2017 og var meget anerkendende.

Slutrapport

- Faciliteter og stiforløb i DGKS er blevet taget særdeles godt imod og bruges flittigt.
- Formidling og læring er et gennemgående tema, visualiseret med plancher i alle fem byrum og senest med en meget informativ fortælling om vand, ved Vandhaverne.
- Formidling på Skjern Udviklingsforums hjemmeside, på sociale medier, vedforedrag og i pressen har været os magtpåliggende. Derved har Korridoren fået et meget stort publikum på alle måder.

Udfordringer

- I forhold til hele projektet er det særligt Vandhaverne, som er realiseret i projektets to sidste år, der har givet udfordringer.
- En klage til Planklagenævnet fra en nabo til Vandhaverne har forsinket projektet væsentligt og gjort tidsplanen presset frem mod indvielsen den 19. september 2020.
- Der har været arbejdet intenst for at finjustere tegninger og planer for Vandhaverne, hvilket blev yderligere udfordret, da hovedrådgiver desværre blev alvorligt syg.
- Det har været en udfordring at fundraise det samlede beløb til Vandhaverne, dog på den gode måde, idet projektet har mødt stor velvilje fra bidragsyderne.
- Vandhaverne er som delprojekt i Den Grønne Korridor enestående i Danmark. Sjældent er der savet i så meget og så solid beton. Overraskende svært, men nu gennemført med et unikt resultat til følge
- Den berammede indvielse af Vandhaverne og dermed en festlig afslutning på den samlede Grønne Korridor måtte aflyses i sidste øjeblik af Corona-grunde. Forsøges gennemført den 29. maj 2021.
- Formel overdragelse til Ringkøbing-Skjern Kommunes borgmester og byrådet dog gennemført som planlagt den 19. september 2020

Læringspunkter

- Basis for et så stort projekt som Den Grønne korridor skal være på plads med forankring i en forening, som kan magte ansøgninger, formelle forhandlinger med myndigheder, kontinuitet, rekruttering af de rette folk m.v. Alt dette fandt sted i regi af Skjern Udviklingsforum, som fremdeles er ”projektansvarlig”, også for den fremtidige drift.
- Generelt kræver et forholdsvis stort projekt, som Den Grønne Korridor Skjern, en stor tålmodighed. Det gælder både hos de borgere som havde en opfattelse af, at gravemaskinerne ville starte cirka samtidig med tilsagnet fra Nordea-fonden og hos styregruppen, der blandt andet løb ind i klagesagen omhandlende Vandhaverne.
- Det kan til tider svare sig at tænke stort. Oprindeligt var Vandhaverne tænkt som ”kun” den tidligere vandtank, men undervejs udviklede projektet sig til ”Vandhaverne” med tre sammenhængende haverum og to meget elegante broer. Derved kom Vandhaverne i top som den absolutte oplevelse og ”Perlen i Den Grønne Korridor”
- Vi har skullet være tro mod vores til tider lidt vilde ambitioner. Vandhaverne, som udgør den sidste fase af Den Grønne Korridor, var en stor mundfuld og uden opbakning fra myndigheder og fonde, samt foreningens, arkitektens og entreprenørens tro på det-

Slutrapport

- te delprojekt, var vi ikke kommet i hus. Det lykkedes heldigvis – også!
- Borgerinddragelse er særdeles vigtig, og det første års tid af projektet var primært dedikeret til borgerinddragelsen. Selv om vi var grundige, var det en læring, at borgerinddragelse er en proces som løbende skal håndteres gennem hele projektforsløbet.
- Den Grønne Korridor Skjern vedligeholdes primært af *grønne bander og nu en blå bande ved Vandhaverne* i tæt samarbejde med Ringkøbing-Skjern Kommunes Driftsafdeling og her er læringen at engagement og dialog er nøglen til succes.

Forankring

- Den Grønne Korridor Skjerns forankringspotentialer er stort og projektet vil leve videre i fremtiden, sandsynligvis med en yderligere udvikling.
- Indtil videre er det Skjern Udviklingsforums ambition at tilføje mindst et stort nyt element årligt i korridoren, og det er lykkedes. 50 kunstfærdige støbte fuglehuse i 2019 og i 2020 en fornem platform i egetræ ud over Kirkeå til glæde for de mindst 10-15 personer, som kan nyde naturen, herunder isfuglene, ved åen.
- Skjern Udviklingsforum er en stærk organisation, med et stort bagland lokalt og projektets forankring her, er garant for fremtiden i Den Grønne Korridor Skjern.
- Under projektperioden har en omfattende borgerinddragelse været med til at forankre projektet, ligesom de *grønne bander* er startet op i byrummene efterhånden som delelementer er blevet færdige. Dette har givet borgerne et stort ejerskab til projektet
- Samarbejdet med Ringkøbing-Skjern Kommune er forankret gennem samarbejdsaftaler og en god dialog. Eksempelvis er medarbejderne ved kommunens driftsafdeling løbende orienteret om planerne og har også været med til plantning og anlægsopgaver.

Skjern den 30. september 2020

Venligste hilsener

Lars Foged
Formand for Skjern Udviklingsforum

Søren Frederiksen
Projektkoordinator i Den Grønne Korridor

Bent Olsen
Formand for driftsudvalget i Den Grønne Korridor

K.E. Kristensen
Projektleder Vandhaverne